

ROBUSTA

ขั้นตอนการตัดพินต้นกาแฟ

- 1 ตัดโคนกิ่งแต่ละกิ่งด้วยเลื่อยมือที่มีความสูงเหนือพื้นดินประมาณ 50 ซม. รอยตัดเฉียงทำมุม 30-45 องศา เพื่อไม่ให้น้ำขังตรงรอยแผล
- 2 ถ้าต้องการไว้กิ่งที่เลี้ยง เลือกกิ่งหลักที่อยู่นอกพุ่มที่สุด 1 กิ่งทิ้งไว้ให้เป็นกิ่งที่เลี้ยง ส่วนกิ่งอื่นตัดให้หมด
- 3 หากตัดเป็นจำนวนมาก อาจใช้เลื่อยไฟฟ้าขนาดเล็กแทนเลื่อยมือ แต่ควรระวังอย่าให้ต้นโยกคลอน ระบบรากจะเสียหายและอาจทำให้ต้นกาแฟตายได้
- 4 ทาสีหรือปูนแดงตรงรอยแผลที่ตัด เพื่อป้องกันโรค
- 5 เมื่อกิ่งมีแขนงใหม่ยาวประมาณ 10 ซม. ทำการเลือกกิ่งที่สมบูรณ์ไว้ 5 กิ่ง เพื่อเป็นกิ่งหลัก
- 6 กำจัดกิ่งแขนงที่ไม่ต้องการออกทุกเดือน โดยเฉพาะในช่วง 3 เดือนแรก
- 7 ควรสังเกต หากกิ่งที่เลี้ยงบังร่มกิ่งที่เกิดใหม่ ต้องโน้มกิ่งที่เลี้ยงออกห่างหรือตัดกิ่งที่เลี้ยงทิ้งไป

การดูแลต้นกาแฟหลังการตัดพินต้น

- หลังการตัดพินต้นเป็นช่วงที่สำคัญที่สุด เนื่องจากกาแฟต้องได้รับการดูแลที่ดี มิฉะนั้นต้นอาจตายได้
- 1) ตัดหรือถอนวัชพืชรอบโคนต้นบ่อยๆ
 - 2) ถ้าดินมีพีเอชต่ำกว่า 5.5 ให้ใช้โดโลไมต์หรือปูนขาว 0.5-1 กก. ต่อต้น หว่านเป็นผิวบางๆ ให้ทั่วใต้บริเวณทรงพุ่มต้น และต้องให้ปุ๋ยก่อนใส่ปุ๋ยเคมี 15-30 วัน
 - 3) ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก 3-5 กก./ต้น
 - 4) ให้ปุ๋ยครบสูตร เช่น 15-15-15 50-100 กรัมต่อต้น หรือยูเรียผสมกับ 18-46-0 และ 0-0-60 ในอัตราส่วน 1:1:1 คลุกเคล้าให้เข้ากันดี ใส่ 30-50 กรัม/ต้น ทุก 1-2 เดือน โดยพรวนดินเป็นวงรัศมีห่างจากโคนต้น 30-50 ซม. รอบต้น ใส่ปุ๋ยแล้วกลบด้วยดินหรือปุ๋ยคอก/ปุ๋ยหมัก

ไม่ควรตัดพินต้นพร้อมกันทั้งสวน

เนื่องจากต้นกาแฟที่ถูกตัดพินต้นจะต้องสร้างระบบกิ่งก้านขึ้นใหม่หมด จึงไม่ให้ผลผลิตในปีนั้น (ปีที่ตัด) และเริ่มให้ผลผลิตในปีถัดไป ดังนั้นเกษตรกรควรวางแผนเลือกตัดพินต้นกาแฟเป็นส่วนๆ ไม่ควรตัดทั้งสวนพร้อมกันเพราะจะทำให้ขาดรายได้ในปีนั้นไป เช่น มีต้นกาแฟอยู่ 12 ไร่ อาจจะทยอยตัดปีละ 3-4 ไร่ทุกปี จนกว่าจะหมด

การตัดพินต้นกาแฟควรทำทุกปี

หลังจากตัดพินต้น และต้นได้ผลผลิตแล้ว 5 ปีขึ้นไปหรือทุกๆ 5-7 ปี ควรทำการตัดพินต้น ทั้งนี้ควรพิจารณาถึงความอุดมสมบูรณ์ของดินและการให้ผลผลิตเป็นสำคัญ หากผลผลิตเริ่มลดลงก็ควรทำการตัดพินต้น

จัดทำโดย :

- ดร.สุรธรัตน์ ปัญญาโตะ
- น.ส.ปานทกัย นพชินวงศ์
- นายสุภรัฐ เลี้ยวเจียง

พิมพ์ครั้งที่ : 2 ปี 2554 จำนวน 4,000 แผ่น

ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร ต.วิสัยใต้ อ.สวี จ.ชุมพร 86130
โทร: 077-556 073 โทรสาร: 077-556 026

ROBUSTA

เอกสารแนะนำ

การตัดพินต้นกาแฟโรบัสต้า

โครงการปรับปรุงโครงสร้างสินค้ากาแฟแบบครบวงจร
กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
และลดต้นทุนการผลิต

ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร
สถาบันวิจัยพืชสวน
กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การตัดฟันต้นกาแฟ

การตัดฟันต้นกาแฟโรบัสต้าเป็นการตัดกิ่งกาแฟออกทั้งต้น เพื่อจะกระตุ้นให้มีการเติบโตสร้างระบบกิ่งก้านขึ้นใหม่ วิธีการนี้เป็นการปฏิบัติที่ยอมรับกันทั่วโลกในการฟื้นฟูต้นกาแฟที่มีอายุมาก และเป็นวิธีที่ได้เปรียบกว่าการปลูกต้นใหม่ เพราะต้นเดิมมีระบบรากสมบูรณ์อยู่แล้ว

ควรตัดฟันต้นเมื่อกาแฟอายุเท่าไร

- เมื่อต้นมีอายุประมาณ 8 ปีขึ้นไป ต้นสูงมาก โคนต้นโล่ง ใบและผลกระจุกกันอยู่ที่ปลายกิ่ง
- เมื่อผลผลิตลดลงมาก ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย
- เมื่อกิ่งหลักฉีกหัก เสียหายจากภัยธรรมชาติ จากการเก็บผลผลิต หรือจากการทำลายของโรค-แมลง

ช่วงฤดูกาลที่เหมาะสมแก่การตัดฟันต้น

ควรทำการตัดฟันต้นเมื่อเข้าฤดูฝน เพื่อให้มีน้ำเพียงพอที่จะกระตุ้นการเจริญเติบโตของกิ่งที่แตกยอดใหม่ แต่ส่วนที่มีระบบการให้น้ำ อาจทำการตัดฟันต้นในช่วงใดของปีก็ได้

วิธีการตัดฟันต้นกาแฟโรบัสต้า

1 การตัดแบบหมดต้น

การตัดวิธีนี้จะตัดทุกกิ่งหลักให้เหลือแต่คอ โดยตัดสูงจากพื้นดินประมาณ 50 ซม. ไม่ควรต่ำกว่านี้ เพราะจะทำให้จำนวนตาที่จะแตกแขนงมีน้อยเกินไป รอยแผลควรมีหน้าตัดเฉียงเล็กน้อย เพื่อไม่ให้น้ำขังบนคอ และควรทาปูนแดงหรือสีตรงรอยตัด ถ้ามีต่อมต้องตัดแต่งให้แผลเรียบด้วย

การตัดฟันต้นกาแฟโรบัสต้า

2 การตัดแบบไว้กิ่งพี่เลี้ยง

การตัดวิธีนี้ ตัดกิ่งที่ระดับ 50 ซม. เช่นกัน แต่จะไม่ตัดหมดต้น เหลือกิ่งพี่เลี้ยงไว้ 1 กิ่ง เพื่อเป็นหลักประกันว่าต้นจะไม่ตาย กิ่งพี่เลี้ยงควรเป็นกิ่งตั้งหรือกิ่งกระโดง รอจนกิ่งใหม่เติบโตดีแล้ว ค่อยตัดกิ่งพี่เลี้ยงออก วิธีนี้เหมาะกับต้นโหมไม่แข็งแรงหรือพื้นที่ที่แล้ง ฝนมาไม่แน่นอน

ข้อดีของการตัดฟันต้นกาแฟ

- ต้นที่ตัดฟันต้นจะมีระบบรากที่พร้อมหาอาหารอยู่แล้ว ทำให้มีการสร้างกิ่งก้านสาขาใหม่ได้เร็ว
- ต้นที่ตัดฟันต้นจะให้ผลผลิตประมาณ 1½ ปีหลังจากตัด ซึ่งเร็วกว่าการปลูกต้นใหม่ซึ่งใช้เวลา 3-4 ปี และให้ผลผลิตมากขึ้นกว่าเดิม
- หากต้องการเปลี่ยนเป็นพันธุ์ดี ก็สามารถทำได้ด้วยการเปลี่ยนยอดหลังจากตัดฟันต้นประมาณ 1-2 เดือน
- กิ่งกาแฟที่ตัดออกสามารถนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิง หรือทำเป็นถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือนหรือนำไปจำหน่ายได้

